

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 130/2024
21.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Миролуба Томића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног - адвоката Марка Попадића, поднетом против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К бр.1517/22 од 09.06.2023. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр.717/23 од 08.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 21. фебруара 2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Марка Попадића, поднет против правноснажних пресуда Првог основног суда у Београду К бр.1517/22 од 09.06.2023. године и Вишег суда у Београду Кж1 бр.717/23 од 08.11.2023. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку и повреду закона из члана 441. став 4. Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у осталом делу ОДБАЦУЈЕ.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду К бр.1517/22 од 09.06.2023. године, окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, за које дело му је применом одредаба чланова 64, 65. и 66. КЗ изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року проверавања од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом, на основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени је обавезан да накнади трошкове кривичног поступка, о чему ће суд одлучити накнадно, посебним решењем, сходно одредби члана 262. став 2. ЗКП.

Пресудом Вишег суда у Београду Кж1 бр.717/23 од 08.11.2023. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА - адвоката Марка Попадића, а

пресуда Првог основног суда у Београду К бр.1517/22 од 09.06.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Марко Попадић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП и повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе и одредити да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, док је у осталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног нижестепене пресуде побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП и с тим у вези наводи да у конкретном случају недостаје субјективни елемент бића предметног кривичног дела – кривица окривљеног у односу на угрожавање спокојства или душевног стања оштећене, будући да у диспозитиву оптужног предлога није описан умишљај окривљеног као облик виности.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости су, по оцени овога суда, неосновани.

Кривично дело насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика чини онај ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице, док је ставом 2. истог члана прописан тежи облик овог кривичног дела и то ако је при извршењу дела из става 1. овог члана коришћено оружје, опасно оруђе или друго средство подобно да тело тешко повреди или здравље тешко наруши.

Код кривичног дела насиље у породици из члана 194. Кривичног законика, ради се о такозваној „последичној радњи“ извршења, која садржајно може бити различита, али се мора тумачити у контексту начина извршења наведених у члану 194. став 1. Кривичног законика – примена насиља, претња да ће се напасти на живот или тело и дрско или безобзирно понашање, чиме учинилац угрожава спокојство, телесни интегритет или/и душевно стање оштећеног.

Изреком правноснажне пресуде утврђено је да је окривљени АА критичном приликом, у стању урачунљивости, свестан свог дела и хтео његово извршење, те

свестан да је његово дело забрањено, применом насиља и претњом да ће напасти на живот угрозио телесни интегритет члана своје породице – тадашње супруге ББ, коришћењем оружја – ножа, на тај начин што након вербалне расправе, окривљени оштећеној није дозволио да изађе из стана, већ је закључао врата стана и претио јој ножем, рекавши јој да ће је искасапити, након чега јој је увртао руке, а услед чега је оштећена задобила лаку телесну повреду ближе описану у изреци пресуде.

Имајући у виду наведено, као и цитиране законске одредбе, то по оцени овога суда из изреке правноснажне пресуде јасно произилазе сви битни елементи, како објективни, тако и субјективни, кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ, због ког је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим. Наиме, у изреци је јасно наведено да је окривљени поступао у стању урачунљивости, да је био свестан свог дела и хтео његово извршење, те свестан да његово дело забрањено, као и да је применио насиље према оштећеној и упутио претње да ће напасти на њен живот и тело, при чему јој је и претио ножем, рекавши јој да ће да је искасапи, дакле користећи опасно оруђе које је подобно да тело тешко повреди или здравље тешко наруши.

Стога су по оцени овога суда у изреци правноснажне пресуде јасно описани сви објективни и субјективни елементи кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ, због ког је окривљени правноснажно оглашен кривим, па су наводи изложени у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се истиче да опис радњи извршења предметног кривичног дела не садржи све битне елементе тог кривичног дела неосновани.

Неосновано се истим захтевом истиче и да је суд учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП јер није применио члан 18. КЗ, који се односи на дело малог значаја, а који се према ставу браниоца морао применити имајући у виду протек времена од извршења кривичног дела.

Одредбом члана 18. став 1. КЗ прописано је да није кривично дело оно које, иако садржи обележја кривичног дела, представља дело малог значаја. Ставом 2. истог члана прописано је да је дело малог значаја ако је степен кривице учиниоца низак, ако су штетне последице одсутне или незнатне и ако општа сврха кривичних санкција не захтева изрицање кривичне санкције, а ставом 3. истог члана прописано је да се одредбе става 1. и 2. тог члана могу применити на кривично дело за које је прописана казна затвора до три године или новчана казна.

Из цитираних законских одредаба јасно произилази да се институт кривичног дела малог значаја у смислу члана 18. КЗ може применити само на лакша кривична дела – за које је прописана казна затвора до три године или новчана казна, па како је за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ прописана казна затвора од шест месеци до пет година, то је очигледно да у конкретном случају нема места примени члана 18. КЗ, како се то неосновано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Неосновани су и наводи захтева којима се указује на повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП.

С тим у вези, бранилац у захтеву наводи да је суд својом одлуком повредио законске одредбе о трошковима кривичног поступка, обзиром да није окривљеног ослободио од дужности да у целини или делимично накнади трошкове кривичног поступка.

Ни ови наводи нису могли бити прихваћени као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 264. став 1. ЗКП прописано је да, када суд окривљеног огласи кривим – изрећи ће у пресуди да је дужан да накнади трошкове кривичног поступка. Ставом 3. истог члана прописано је да у одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1. до б) и тачка 9) овог законика, уколико би њиховим плаћањем било доведено у питању издржавање окривљеног или лица која је он дужан да издржава.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, те чињеницу да је правноснажном пресудом окривљени оглашен кривим због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ, и да у ситуацији када окривљеног огласи кривим, суд може окривљеног ослободити од дужности накнаде трошкове поступка, дакле, да је то само могућност, а не и обавеза суда, то су неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да је нижестепеним пресудама учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер суд није донео одлуку да окривљеног ослободи од дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

У осталом делу, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног одбачен је као недозвољен из следећих разлога:

У уводу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног, поред осталог, наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, међутим у образложењу захтева не наводи на који начин је првостепеним пресудама прекорачена оптужба, па како је подносилац захтева, у смислу одредбе члана 484. ЗКП; у обавези да поред формалног означавања законских одредаба као разлога за подношење овог ванредног правног лека, у захтеву и образложи истакнуте повреде закона, које бранилац није образложио, имајући у виду да је Врховни суд приликом одлучивања о захтеву за заштиту законитости везан разлозима, делом и правцем побијања истакнутим у захтеву, како је то изричито прописано чланом 489. став 1. тачка 1) ЗКП и нема законско овлашћење да по службеној дужности оцењује у чему се састоје повреде закона на које се захтевом указује, па је поднети захтев у овом делу одбачен јер нема законом прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Као разлог подношења захтева, бранилац у уводу наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и с тим у вези истиче да је суд правноснажну пресуду засновао само исказу оштећене, на ком није смео засновати своју одлуку. По оцени овога суда, бранилац окривљеног изложеним наводима у суштини оспорава чињенична утврђења у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, при чему полемише са валидношћу исказа оштећене, а не наводи конкретно на који начин је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка на коју поднетим захтевом указује.

Поред тога, бранилац у поднетом захтеву, као разлог подношења, истиче и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, међутим не наводи на који начин је нижестепеним пресудама у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, већ с тим у вези истиче да је суд своју пресуду засновао само на изјави оштећене, и да нема ниједног другог доказа да је окривљени ножем претио оштећеној, због чега је суд био дужан да примени институт *in dubio pro reo* из члана 16. став 5. ЗКП, а на који начин у суштини оспорава чињенична утврђења у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа, која је потпуно другачија од оне дате у побјаним правноснажним одлукама.

Како потрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешна оцена доказа, те повреда одредаба члана 16. став 5. ЗКП у смислу члана 485. став 4. ЗКП не представљају законске разлоге због којих је дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца због повреде закона, то је Врховни суд поднети захтев у овом делу одбацио као недозвољен.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев одбијен као неоснован, то је на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у делу у којем је поднети захтев одбачен, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.